

Druga lekcija • Lesson Two

A1

UČITI ZAJEDNO

✎ Replace *učiti* with: *čitati*, *raditi*, *pisati*, *vježbati*, and *četvrtak* and *petak* with *ponëdjeljak*, *utorak*, *srijëda*, *sùbota*, *nëdjelja*.

Replacement verbs for line 5:

učimo > *čitamo*, *radimo*, *pišemo*, *vježbamo*

Replacement nouns for line 6:

četvrtak, *petak* > *ponëdjeljak*, *utorak*, *srijëdu*, *sùbotu*, *nëdjelju*

☆ Example:

5. Želiš li da *vježbamo* zajedno sutra?

6. Sutra, to jest *nëdjelja*? Izvini, ne u *nëdjelju* nego u *ponëdjeljak*.

✎ Replace *imati teku* with *pisati pismo*, and *imati rječnik* with *pisati knjigu*

Replacement phrase for line 3:

imaš teku > *pišeš pismo*

Replacement phrase for line 4:

imam rječnik > *pišem knjigu*

☆ Example:

3. Pišeš li *pismo*?

4. Pišem *ga* ali nè *pišem knjigu*. Pišeš li *je ti*?

5. *Pismo* pišem, ali *knjigu* nè *pišem*.

✎ Replace the pair of words *teka* and *rječnik* with the following pairs: *olovka*, *përo*; *pismo*, *pàpir*; *pitanje*, *òdgovor*; *ròman*, *udžbenik*.

Replacement nouns for line 3:

teku > *òlovku*, *pismo*, *pitanje*, *ròman*

Replacement nouns for line 4:

rječnik > *përo*, *pàpir*, *òdgovor*, *udžbenik*

☆ Example:

3. *Imaš li pismo*?

4. *Imam ga*, ali *nemam olovku*. *Imaš li je ti*?

5. *Pismo* imam, ali *òlovku* *nemam*.

✎ **Replace** 1st and 2nd person address with 3rd person singular or plural, using verbs and nouns from the previous replacement exercises.

☆ **Examples:**

3. Īma li Jasna *òlovku*?
4. Īma *je*, ali nēma *pèro*. Īma li *ga* Gòran?
5. *Pèro* ima, ali *òlovku* nēma.

3. Īmaju li Snjèžana i Mirjana *pìtanje*?
4. Īmaju *ga*, ali nēmaju *òdgovor*. Īma li *ga* Zlàtan?
5. *Òdgovor* ima, ali *pìtanje* nēma.

3. Pìšu li Dijàna i Zlata *knjigu*?
4. Pìšu *je*, ali nē pìšu *rječnik*. Pìše li *ga* Zlàtan?
5. Pìše *rječnik*, ali nē pìše *knjigu*.

✎ A2

KOGA VIDIŠ?

✎ **Replace** *čovjek* with *gospòdin*, *gospoda*, *pròfesor*, *stùdent*; *visoki* with *brzi*, *dobri*, *dragi*, *lahki*, *lijepi*, *loši*, *fdavi*, *malì*, *niskì*, *ružni*, *slatki*, *sretni*, *teški*, *tužni*, *veliki*. **Replace** *vidjeti* with *gledati*.

Replacement noun phrases for line 1:

ònaj *čovjek* > *ònaj* *gospòdin*, *òna* *gospoda*, *ònaj* *pròfesor*, *ònaj* *stùdent*

Replacement adjectives for lines 1 and 4:

visok > *brz* / *brza*, *dobar* / *dobra*, *drag* / *draga*, *lahak* / *làhka*, *lijep* / *lijèpa*, *loš* / *loša*, *malì* / *malà*, *nizak* / *niska*, *ružan* / *ružna*, *sladak* / *slàtka*, *sretan* / *sretna*, *tèžak* / *tèška*, *tùžan* / *tùžna*, *velik* / *velika*

Replacement verb for lines 2 and 3:

vidiš > *gledaš*, *vidim* > *gledam*

☆ **Examples**

1. Hàsane! Ònaj *pròfesor* je stvarno *loš*!
2. Molim? Kòga *gledaš*?
3. *Gledam* ònog *lošeg* *pròfesora*.
4. A, njega! Zaista je *loš*!

1. Hano! Òna *gospoda* je stvarno *lijèpa*!
2. Molim? Kòga *gledaš*?
3. *Gledam* ònu *lijepu* *gospodu*.
4. Ah, nju! Zaista je *lijèpa*!

A3

KUPUJEM PSA

✎ Replace *crveni* and *žuti* with *bijeli*, *crni*, *dobri*, *lijepi*, *plavi*; replace *pas* with *film*, *mačka*, *majmun*, *međvjed*. Replace *pas* with *film*, using adjectives listed in A2. Replace *brat* with *ti*, *ona*, *oni*, *vi*, *sestra*, *majka*, *otac*.

Replacement adjectives for lines 3, 4, 5, and 6:

žutog, *crvenog* > *bijelog* / *bijelu*, *crnog* / *crnu*, *dobrog* / *dobru*, *lijepog* / *lijepu*, *plavog* / *plavu*, *malog* / *malu*, *ružnog* / *ružnu*, *slatkog* / *slatku*, *sretnog* / *sretnu*, *teškog* / *tešku*, *tužnog* / *tužnu*, *velikog* / *veliku*

Replacement nouns for lines 2 and 5:

psa > *film*, *mačku*, *majmuna*, *međvjeda*

Replacement adjectives for line 7:

crveni > *bijeli*, *crni*, *dobri*, *lijepi*, *plavi*, *mal*, *ružni*, *slatki*, *sretni*, *teški*, *tužni*, *veliki*

Replacement nouns/pronouns for line 3:

mog brata > *tebe*, *nju*, *njih*, *vas*, *sestru*, *majku*, *oca*.

☆ Examples

1. Ej, šta radiš?
2. Kupujem mačku za *tebe*.
3. Ōvu bijelu ōvdje?
4. Ne, ōnu crnu tamo.
5. Zašto ne želiš da kupiš bijelu mačku?
6. Zato što ti voliš crnu boju!
7. Dobro, i crni je fin.

1. Ej, šta radiš?
2. Kupujem film za *oca*.
3. Ōvaj sretni ōvdje?
4. Ne, ōnaj tužni tamo.
5. Zašto ne želiš da kupiš sretan film?
6. Zato što otac voli tužne filmove*!
7. Dobro, i tužni je fin.

* the accusative plural will be learned in the following lesson

A4

PAPIRNICA

✎ Replace *dobar dan* with *dobro jutro*, *njemački udžbenik* with *američki časopis*, *francuska gramatika*; replace *obična ōlovka* with *fino pēro*, *hemijska ōlovka*; replace *abecedna teka* with *jedna avionska marka*, *jedno avionsko pišmo*, *razglednica*.

Replacement phrases for line 3:

njemački udžbenik > *američki časopis*, *francusku gramatiku*

Replacement phrases for line 5:

òbičnu òlovku > *fino pèro*, *hèmijsku òlovku*

Replacement phrases for line 7:

abècèdnu tèku za rječnik > *jèdnu avionsku marku*, *jèdno avionsko pismo*, *ràzglednicu*

☆ Examples

1. Dobro jutro!
2. Dobro jutro, izvolite!
3. Molim vas, imate li novu francusku gramatiku?
4. Imamo je. Želite li je?
5. Hvala, svakako. I želim kupiti fino pèro.
6. Želite li ovakvo žuto? Lijepo piše.
7. Odlično! A mogu li kupiti jèdno avionsko pismo òvdje?
8. Imamo ga. Želite li pogledati?

 Practice this as a skit, using some of the words above as replacements.

SSL: listen to the exercise with the recording until you know it by heart. Note that the recording is slightly different than the written version of the exercise. Pay attention to the use of the verb *željeti* and the endings of the masculine, neuter and feminine adjectives and nouns. Look at the verbs you have used so far and mark them as to whether they belong to the a-, i-, or e- conjugation, using as a guide the verb table on p. 21.

Verbs learned with infinitive and present tense

zvati se: e-conjugation

imati: a-conjugation

neмати: a-conjugation

željeti: i-conjugation

učiti: i-conjugation

vidjeti: i-conjugation

čitati: a-conjugation

rađiti: i-conjugation

pisati: e-conjugation

vježbati: a-conjugation

gledati: a-conjugation

kupovati: e-conjugation

kupiti: i-conjugation

plaćiti: i-conjugation

morati: a-conjugation

Verbs only learned in present-tense form

kaže se: e-conjugation

može: e-conjugation

pijem: e-conjugation

VJEŽBE

B1

 Instead of *mačka* and *crna mačka* use *dobra knjiga*, *mala òlovka*, *lijepi udžbenik*.

Replacement phrases for line 3:

ta mačka > *ta knjiga*, *ta òlovka*, *taj udžbenik*

crnu mačku > *dobru knjigu*, *malu òlovku*, *lijepi udžbenik*

☆ Example:

1. Jasna!

2. Molim?

3. Je li *taj udžbenik moj*? *Želim da imam lijepi udžbenik.*

4. Ne, *moj* je, nije *tvoj*!

5. Jësmo li prijatelji? *Šta je tvoje*, *to* je i *mòje*! *Òvo* je *naš lijepi udžbenik.*

 Replace *moj* and *tvoj* with *njen*, *njegov*, *njihov*.

☆ Example:

1. Jasna!

2. Molim?

3. Je li *taj udžbenik njen*? *Želim da imam lijepi udžbenik.*

4. Ne, *njegov* je, nije *njen*!

5. Jësmo li prijatelji? *Šta je njègovo*, *to* je i *njeno*! *Òvo* je *njihov lijepi udžbenik.*

B2

 Instead of *niski gospòdin* and *niska gospòda* use *slatka mačka*, *slatki pas*; *ružni profesor*, *ružna profesòrica*; *tužni Kanàđanin*, *tužna Kanàđanka*; *dragi Bosanac*, *draga Bòsanka*; *brzi Amerikànac*, *brza Amerikànka*.

1. Vidiš li ònog niskog gospòdina?

2. Da, vidim i niskog gospòdina i nisku gospòdu.

B3

 Instead of *mali* and *veliki pas*, use a) *plavi* and *crveni rječnik*, b) *teško* and *lahko pitanje*. Replace *ònaj student* with *loši profesor*, *ružni čòvjek*, *visoka žena*.

Replacement phrases for lines 1 and 2:

òvaj mali pas > *òvaj plavi rječnik*, *òvo teško pitanje*

Replacement phrases for line 2:

ònog studenta > *ònog lošeg profesora*, *ònog ružnog čòveka*, *ònu visoku ženu*

Replacement phrases for line 3:

vašeg velikog psa > *vaš crveni rječnik*, *vaše lahko pitanje*

Replacement phrases for line 4:

veliki pas je moj > crveni rječnik je moj, lahko pitanje je moje

☆ Example:

1. Je li *ovo teško pitanje* za mene?
2. Nije. *Teško pitanje* je za *onu visoku ženu* tamo.
3. Izvinite, želim *vaše lahko pitanje*.
4. Nè može. *Lahko pitanje* je *moje*.

B4

✎ Fill in the blanks of the sentences below. In the second blank of each of the even numbered sentences use a form of one of the verbs from column A and the accusative case of one of the nouns or phrases from column B.

1. Šta želite raditi u ponedjeljak?
2. U ponedjeljak želim učiti njemački jezik.
3. Šta želiš da radimo u utorak?
4. U utorak želim da kupim medvjeda.
5. Šta želiš da studenti rade u srijedu?
6. U srijedu želim da čitaju novine.
7. Šta želiš da Sanja radi u četvrtak?
8. U četvrtak želim da piše domaći zadatak.
9. Šta želiš raditi u petak?
10. U petak želim vježbati bosansku vježbu.
11. A šta želiš da radim u subotu?
12. U subotu želim da gledaš film.

B5

✎ Replace *gledati* and *film* with a) *čitati* and *velika knjiga*; b) *kupiti* and *pas*; c) *pisati* and *teško pismo*; d) *učiti* and *bosanski*. Replace *učiti* with a) *čitati* and *njemački časopis*; b) *pisati* and *roman*; c) *vježbati* and *bosanski jezik*. Replace the italicized days of the week with other weekdays.

Replacement phrases for line 1

gledati film > *čitati veliku knjigu*, *kupiti psa*, *pisati teško pismo*, *učiti bosanski*

Replacement phrases for line 2

učiti > *čitati njemački časopis*, *pisati roman*, *vježbati bosanski jezik*

☆ Example:

1. Možeš li *pisati teško pismo* u *četvrtak*?
2. Ne mogu. *Moram** *kupiti psa*.
3. Možeš li u *subotu*?
4. Mogu u *subotu*.
5. Odlično! *Onda se vidimo* u *subotu*.

* Please note that the definition for *morati* is provided in the A1 vocabulary box on p. 19.

B6

(Answers to) **Questions** to ask each other from 2A1, 2A3 and 2A4:

A1

Zàto što Gòran ima rječnik, a Jasna ga nema.

A3

Zàto što njègov brat voli crvenu bòju.

A4

Zàto što žèli učiti njèmački jèzik.

B7

 Read through this paragraph to one another out loud in class, alternating sentences. Then change it so that the subjects are plural: two women instead of *Emina*, two men instead of *Mehmed*.

Emina i Azra ne žèle da uče u nédjelju. **Òne žèle** gledati film. Ali **mòraju** učiti! **Čitaju** udžbenik, **pišu** dòmaći zadàtak i vježbu. **Njihovi prijatelji** Mèhmed i **Senad ih zovu**. **Òni žèle** gledati jèdan dobar bòsanski film. Da li ga mogu gledati zajedno? **Òne žèle**, ali nè **mogu**. **Mòraju** učiti. **Òne mòraju** učiti i u ùtorak i u srijedu, ali **mogu** gledati film u pètak. Mèhmed i **Senad mòraju** ràditi u pètak. **Òni mogu** gledati film u sùbotu. I **òne mogu** u sùbotu.

DOMAĆA ZADAĆA

C1

Form questions and answers according to the following example:

a. Što *imam* i što *nemam*?

b. *Imam pàpir* ali *nemam òlovku*.

Write out six other versions of this question and answer pair replacing the italicized forms in the question with other forms of *imati* and *nèmati* (using “you”, “he”, “they”, etc.), and replacing *pàpir* and *òlovka* in the answer with words from the list above

☆ **Examples:**

Šta *imaš* i šta *nemaš*?

Šta *ima* i šta *nema*?

Šta *imamo* i šta *nemamo*?

Šta *imate* i šta *nemate*?

Šta *imaju* i šta *nemaju*?

Šta *imam* i šta *nemam*?

Imaš rječnik ali *nemaš* udžbenik.

Ima *teku* ali *nema* *pèro*.

Imamo vježbu ali *nemamo* ključ.

Imate *ròman* ali *nemate* *cipelu*.

Imaju *pitanje* ali *nemaju* *òdgovor*.

Imam *ròman* ali *nemam* rječnik.

C2

Each set of parentheses contains a noun plus the masculine singular form of various adjectives.

1) Put each noun into the accusative form, and change the adjectives to match the noun both in case and gender. **Example:**

Kòga vidīš? Vidīm ..... (onaj, visoki, stùdentica)

Vidīm ònu visoku stùdenticu.

2) Then rewrite the sentences replacing each noun (or adjective + noun) with the appropriate clitic pronoun. **Example:**

Vidīm ònog stùdenta **becomes** Vidīm ga

☆ **Examples:**

Vidīm našeg visokog pròfesora. Vidīm ga.

Vidīm tvòju dobru prijateljicu. Vidīm je.

Vidīm vaš crveni auto. Vidīm ga.

Vidīm njègovu crnu mačku. Vidīm je.

Vidīm našeg malog psa. Vidīm ga.

Vidīm mòju bòsanski knjigu. Vidīm je.

Vidīm tvoj veliki rječnik. Vidīm ga.

Vidīm tu plavu blagajnu. Vidīm je.

Òni pišu jèdno pismo. Pišu ga.

Čitam òvu tužnu knjigu. Čitam je.

Čitam naš bòsanski časopis. Čitam ga.

C3

Fill in each blank with the correct form of the pronoun given in parentheses.

1. Òvo pismo je za **vas**.

2. Òna crna mačka je za **mene**.

3. Taj pas je za **njega**.

4. Bijela knjiga je za **nju**.

5. Veliki udžbenik je za **njih**.

6. Crvena òlovka je za **nas**.

C4

Identify the subject of each of the sentences below, and then translate the sentences into English.

1. ja

I see him but I don't see her.

2. mali majmun i velika mačka

The small monkey and the big cat watch the dog.

3. mi

Do we have it?

4. teka

How is *teka* said in Serbian?

5. mi / on

We see him, but he doesn't see us.

6. ti

Do you see that good man?

C5

Read these words aloud. After each word write its meaning, and then give the appropriate grammatical information for the form of the word: if a noun or adjective, state case and gender, and if a verb, state person and number.

1	his	accusative	feminine
2	cat	nominative	feminine
3	I see	first singular	
4	Mrs.	accusative	feminine
5	textbook	nominative or accusative	masculine
6	white	nominative	feminine
7	cash register	nominative	feminine
8	fast	nominative or inanimate accusative	masculine
9	their	nominative	feminine
10	friend	nominative	feminine
11	we can	first plural	
12	red	accusative	feminine
13	book	nominative	feminine
14	our	animate accusative	masculine
15	happy	accusative	feminine
16	paper	nominative or accusative	masculine
17	dear	animate accusative	masculine
18	key	nominative or accusative	masculine
19	dog	accusative	masculine
20	friend	accusative	masculine
21	him / it	accusative	masculine or neuter
22	we look	first plural	
23	bear	accusative	masculine
24	it is said	third singular	
25	good	accusative	feminine
26	tomorrow		
27	short	nominative or inanimate accusative	masculine
28	pencil	nominative	feminine
29	dictionary	nominative or accusative	masculine
30	they see	third plural	
31	Frenchman	nominative	masculine
32	magazine	nominative or accusative	masculine
33	grammar	nominative	feminine
34	bad	nominative	feminine
35	Mr.	nominative	masculine
36	Friday	nominative or accusative	masculine

Geografska pitanja

---

1. Hrvatski glavni grad je **Zàgreb**.
2. Srpski glavni grad je **Beògrad**.
3. Crnògorski glavni grad je **Pòdgorica**.
4. Bòsanski glavni grad je **Sàrajevo**.